

ततोऽप्सरोगणास्तत्र कौतुकं कर्तुमागताः । स्नातः खलङ्कृतः सोऽप्यनिरुद्धो भार्यया सह ।

ततः स्निग्धैः शुभैर्वाक्यैर्गन्धर्वाश्च जगुस्तदा । विद्याधरगणैश्चैव विवाहमुपशोभयन् ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि अनिरुद्धविवाहे अष्टाशीत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १८८ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो निर्व्वर्त्तयित्वा तु विवाहं शत्रुसूदन । अनिरुद्धस्य सुप्रज्ञः सर्वैर्देवगणैर्वृतः ।

आमन्त्र्य वरदं रुद्रं देवीश्चैव गुह्यं तं । चकार गमने बुद्धिं कृष्णः परंपुरञ्जयः ।

द्वारकाभिमुखं कृष्णं ज्ञात्वा शत्रुनिवर्हणं । प्रीत्यर्थं वासुदेवस्य कुम्भाण्डो वाक्यमब्रवीत् ।

शृणु मे पुण्डरीकाक्ष विज्ञायं मधुसूदन । वाणस्य गावस्तिष्ठन्ति हस्ते तु वरुणस्य वै ।

यासाममृतकल्पं हि क्षीरं चरति मोधव । यत् पीत्वातिबलश्चैव नरो भवति दुर्जयः ।

कुम्भाण्डेनैवमाख्याति हरिः प्रीतमनास्तदा । गमनाय मतिश्चक्रे गन्तव्यमिति निश्चितं ।

ततस्तु भगवान् ब्रह्मा बद्धाय स तु केशवं । जगाम ब्रह्मलोकं स वृतः स्वभवनालयेः ।

इन्द्रो मरुद्गणैश्चैव द्वारकाभिमुखो ययौ । यतः कृष्णस्ततः सर्वे गच्छन्ति प्रियकाङ्क्षिणः ।

बाहनेन मथूरेण सखीभिः परिवारिता । द्वारकाभिमुखीं ह्युषा देव्या प्रस्थापिता ययौ ।

ततो बलश्च कृष्णश्च प्रद्युम्नश्च महाबलः । आरुढवन्तो गरुडमनिरुद्धश्च वीर्यवान् ।

प्रस्थितश्च स तेजस्वी गरुडः पक्षिणां वरः । उन्मूलयन्स्तरुगणान् कम्पयन्श्चापि मेदिनीं ।

आकुलाश्च दिशः सर्वा रेणुध्वस्तमिवाम्बरं । गरुडे संप्रधाते तु मन्दरश्मिश्च भास्करः ।

ततस्ते दीर्घमध्वानं प्रययुः पुरुषर्षभाः । आरुह्य गरुडं सर्वे जितां वाणं महौजसं ।

ततोऽम्बरतलस्थान्ते वारुणीं दिशमास्थिताः । अपश्यन्त महात्मानो गास्तु दिव्यपयःप्रदाः ।

बेलावनविचारिण्यो वाणगाव उपस्थिताः । स विज्ञाय ततो रूपं कुम्भाण्डवचनश्रवात् ।

कृष्णः प्रहरतां श्रेष्ठस्तत्त्वतोऽर्थविशारदः । निशम्य वाणगावस्तास्तासु चक्रे मनस्तदा ।

आस्थितो गरुडं प्राह सर्वलोकादिरव्ययः ।

॥ भगवानुवाच ॥ गरुड त्वं याहि तत्र यत्र वाणस्य गोधनं । आह मां सत्यभामा च वाणगा वै ममानय ।

यासां पीत्वा किल क्षीरं न जीर्यन्ति महासुराः । विज्वरा ज्वरया त्यक्ता भवन्ति किल जन्तवः ।

तास्त्वमानय भद्रं ते यदि कार्यं न लुप्यते । अथवा कार्यलोपो वै मैव तासु मनः कथाः ।

इति मामवदत् सत्या ताश्चैव विदिता मम ।

॥ गरुड उवाच ॥ दृश्यन्ते गावस्तास्ता दृष्ट्वा मां वरुणालये । विशन्ति सहसा देव कार्यमत्र विधीयतां ।

तथेत्युक्त्वा तु गरुडः पञ्चवातेन सागरं । सहसा लोभयित्वा च विवेश वरुणालयं ।

दृष्ट्वा जवेन गरुडं प्राप्तं वै वरुणालयं । वारुणाश्च गणाः सर्वे संभ्रान्ताः प्राचलन्त्य ।

ततस्तु वारुणं सैन्यमभियातं सुदुर्जयं । प्रमुखे वासुदेवस्य नानाप्रहरणोद्यतं ।

ततस्तु तस्य प्रमुखे वासुदेवस्य धीमतः । तद्युद्धमभवद्द्वारं वारुणैः पन्नगारिणा ।

तेषामापततां संख्ये वारुणानां सहस्रशः । भग्नं बलमनाष्टयं केशवेन महात्मना ।